

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hova a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 108. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap delután 5 órakor.

Csütörtök május 10.

A közigazgatási reformhoz.

Nagybecskerek, május 10.

Közéletünk egyik nagy tapasztalatu férfja a következő érdekes fejtegetéseket bocsátotta rendelkezésünkre.

A rendi megyéknél, de az 1867-ik évben jogaikba visszahelyezett vármegyénél is a járási hivatalnokok a közigazgatási teendőket végezték, egyben pedig bírások voltak is; de ezen viszony 1872-ik évben megszűnt és a bírások a közigazgatástól elválasztva, a kinevezett bírákra bízott az igazságszolgáltatás.

Sennyey báró indítványozta, hogy a járási hivatalok egyesítsenek, de mert a közigazgatás a választott megyei tisztviselők által, az igazságszolgáltatás pedig a kinevezett bírák által kezeltetett, Sennyey báró indítványa kivihetetlen volt.

Most azonban, midőn a közigazgatás államosított fog és a hivatalnokok szinte kinevezetnek, megvalósítható Sennyey indítványa.

E mellett szól a praxis, a takarékosági szempont és a helyes közigazgatás, de szól e mellett főleg a nép érdeke.

Mindenekelőtt elmondom az eddigi gyakorlatot.

Két járási hivatal létezik, a közigazgatást a főszolgabíró vezeti, az igazságot a járásbíróóság szolgáltatja ki.

Tagadhatatlan tény az, hogy nálunk az illetékesség nincsen úgy praecizirozva, hogy minden kétely ki volna zárva és így sokszor megtörtént, miszerint a főszolgabíró másképp fogta fel hatáskörét és oly ügyekben is eljár, a melyek nem tartoztak hozzá; máskor pedig elutasította magától a feleket oly tárgyakban, a mely csakugyan általa lenne elintézendő és ebből viszálykodás támadt a főszolgabíró és a járásbíró között, persze mindig a közönség rovására és annak kárával és e tekintetben a kormánynak kellett végleg dönteni.

Tekintetbe kell venni a tudatlan népet, mely ha baja van, elmegy a főszolgabíróhoz orvoslást keresni. A főszolgabíró a járásbíróhoz utasítja; ez azt találja, hogy a főszolgabíró az illetékes és oda küldi vissza, a főszolgabíró megmarad a kimondott véleményénél és újból a járásbíróhoz utasítja a felet és sem az egyik, sem a másik nem mondja el véleményét a fél előtt szárazon, hanem a járásbíró tudatlannak nevezi a főbíró, ez pedig a járásbíró és ez üzeneteket a szegény panaszos fél által küldözgetik egymásnak.

A szegény ügyefogyott ember nem tudja baját hol és ki által orvosoltatni és nem gondolván sem a főbíró, sem a járásbíróról valami szepet, re infecta hazamegy és kétségbe esik állapota felett, de nem tud magán segíteni, mert pénze nincsen, hogy ügyvédhez folyamodjék, tehát az a meggyőződése, hogy rosszak az urak, szocialistává válik.

Ily esetek számtalanszor fordultak elő és a szegény emberben növelik az elégedetlenségszülte batóságok elleni gyűlöletet; de a közhivatalok tekintélyét merőben aláássák.

Ha pedig a járási hivatalok egyesítenének és jön egy szegény magánfél panaszával, nincsen illetékességi vita, mert a járás főnöke, ha a panasz közigazgatási ághoz tartozik, ily uton, ha pedig az igazságügyre vonatkozik, mint bíró jár el és az ügyes-bajos ember egy tető alatt találja azt a hivatalt, a hol orvoslást nyer és nem esik áldozatul a bürokratizmusnak.

Pénzügyi tekintetben szintén célirányos lenne a járási hivatalok egyesítése, mert a hivatalnokok száma egy harmadával volna megapasztható, — a nélkül, — hogy vagy a közigazgatás, vagy a bírások szenvedne az alatt hátrányt és — a nélkül, — hogy az ügyek gyors elintézése nem lenne elérhető.

Az így egyesített járási hivatal hatásköre meg bővíthető lenne az árvaügyek körüli teendőikkel és feleslegessé válnék a központi árvaszékek fennállása, gyorsíthatnák az árvaügyek elintézése és mert csak a járásban lévő árvák és gondnokoltak ügyei tartoznának oda, a közvetlen áttekintés, ellenőrzés és gondozás következtében biztosítva lenne az árvavagyon és az árvák vitális érdeke.

A hagyatéki ügyek a járásbíróóság jogköréhez tartoznak, ezek pedig a kir. közjegyzőt bízzák meg azoknak tárgyalásával. Ha valamely kiskorúnak nincsen gyámjondnoka, a járásbíróóság megkeresi az árvaszéket, hogy nevezzen ki gyámjondnokot.

Az árvaszék — bokros teendő miatt, nem felel meg gyorsan a járásbíróóság megkeresésének, nem nevez ki gyámjondnokot, a kir. közjegyző nem tárgyalhatván addig a hagyatékot, az ügy késleltetik, és sokszor nagy kár merül fel a hagyatéki állag körül és a kiskorúnak érdeke merőben veszélyeztetik a bürokratikus eljárás következtében.

Ha az árvaügyek a járási hivatalra bízhatnának, ez egy füst alatt végeznék el az egész ügyet, nem lenne annyi megkeresésből származó irka firka, és az árvaügyek elintézése körüli eljárás, — fél munkával, — kétszer ekkora gyorsasággal nyerne végelintézt.

A járásbíróóságok ugyanis fel vannak ruházva telekkönyvi hatáskörrel, egy tető alatt történnek minden, és a beszavatolási végzés által történvén az ingatlanok átíratása, nagy mérvben éretnék el a telekkönyvek rendezése, a mely annyi gondot ad az államnak és oly üdvös eredményt lenne a nagy közönségre.

Az eddigi gyakorlat szerint minden vármegyében létezik egy számvevői hivatal, egy főszámvevővel és 8—12 alszámvevővel.

A „TORONTÁI“ tárcája.

A foglalás.

Írta: Sebesi Samu.

A Fűzi család a hosszú utcai Stern-féle bérházban lakott. A szűk lakás hátul volt az udvaron a fűzkamrák és tyuk-órák felett a félemeleten. Két kis sötét szoba, valóéagos két lyuk az egész lakás, hanem azért Stern urnak havonként tizenkét korona dukál. Fizették is minden hónapban pontosan a lakást, de most vagy két hónap óta súlyos csapást mért az isten a Fűzi-családra. Fűzi István hat hét óta fekvő beteg, nem járhat a műhelybe. A négy apró gyerek közül hol az egyik, hol a másik köhécsel. Esténként kipirul a csepp orcáscskájuk, gyorsan lélegzenek, köhögnek szerfelett s a fejecskéik olyan forró lesz, mint a tűz.

Csak Fűziné asszony bírja még lábón. Hol az urát, hol a beteg gyermekeit ápolja. Szomorú a fájdalomtól és sápadt a sok éjszakázástól.

Milyen nagy szerencsétlenségbe is estek egyszerre. Eddig is ismerték a szegénységet, de nem ismerték a nyomort. Most már ez is kopogtat az ajtón.

A míg Fűzi Istvánt nem verte le a betegség: minden szombatn háza hozott egy kis összegecskét; aztan piros abroszba kötve egy nagy fehér kenyeret. Telt erre is, telt arra is. Igaz, hogy szűkösön, de telt. Olykor még ünnepnapja is volt a szegény Fűzi-családnak. Juliska, az asszony huga majdnem minden hónapban küldött pénzt Budapestről, a hol valami gazdag előkelő urnál szolgál szép fizetéssel. Ilyenkor apró ruhácskákat is lehetett venni a gyerekek-

nek. De — teremtő isten! — mostanában Juliskának sem hallják a híret. Azzal is történt valami. A szerencsétlenség nem jár egyedül.

Antal bácsi az öreg levélhordó, csaknem minden hónapban hátra kocogott az udvar legvégső zugához s a félemeletre felkiáltott:

— Fűziné asszony! Itthon van?

Ez annyit jelentett, hogy Juliska pénzt küldött a kis öcsésének, a kis hugainak.

Ebből a felkiáltásból, ebből a kérdésből, valósággal kicsendült a pénz. A csengő ezüst hang, a mely egyszerre enyhíti a nyomort, eloszlatja a bánatot, megszünteti az aggodalmat s felszabadítja a lelket, melyet az élet ezer gondjai láncokba vernek.

De mostanában Antal bácsi elmaradt. Hiába várták, hiába lesték naponta a vén kihordót. Csak nem kiáltotta fel a félemeletre hogy:

Fűziné asszony! Itthon van?

Már egy havi házbérért Stern ur be is perelte. Ki tehet róla, hogy Stern urnak is kell a pénz. Stern ur egészen realis ember s nem indítja meg a romantikus nyomor. Ha ma nem fizetnek, holnap foglaltat. Felírják a kis asztalkát, felírják az almáriumot, felírják az ágyakat — felírják mindent, mindent a mi a kis lakás szegényes butorzatát képezi.

Fűziné sápadtan, szomorúan ül egy ócska széken. Nem szól semmit a holnapi rettenetes napról. Az a kegyetlen hír a szegény lábbadozó urat veszedelmesen sujhathná. Pedig már a gyerekek is kiépültek valamennyire. . . De holnap, Istenem holnap talán vége lesz mindennek. A remény utolsó szikrája is kialszik holnap.

Egész éjjel nem tudja lehunyni a szemeit. Ha olykor elszenderül is, kínos nyugtalan álma van. Szinte jól esik, mikor a hajnal első fénye dereng be az ablakon. Bánatot a sötétség ár-

nyai még ijesztőbbé, még nyomasztóbbá tették s most úgy érzi, mintha nem volna annyira egyedül.

Lassanként rendbe hozza a két szobát. A külső a konyha és ebédlő, a belső a háló és parádé szoba. A gyermekeket mosdatja, fésűli, csinosítja. Ma olyan nem várt, olyan gyűlöletes, olyan kegyetlen „urak“ jönnek hozzájuk. Legalább látni fogják, hogy ha szegények is, de tiszták, becsületesek és jámborok.

Minden hangra figyel, minden zajra összezerrezen. Nyugtalanul tekintget le az udvarra s egy egy pillanatra szívébe lopja magát a remény sugara:

— Hátha Stern ur Istent ismer!

A lábbadozó ura észreveszi az asszony nyugtalanágát. Hosszas fájdalmas pillantást vet a feleségére és halkán megszólal:

— Nem vár tovább?

Az asszony ki akarja kerülni az ura fájdalmas tekintetét. Szemeit a falon levő szűz anya képére függeszti és bánatosan, szomorúan rázza a fejét:

— Nem, nem, nem!

E pillanatban a külső szobácskában csoszogás, köhécselés hallatszik. Fűziné összezerrezen, az ura arcára emeli kezét. A gyermekek ösztönszerűleg veszélyt sejtve, abbahagyják a játékot s mind egy rakásra odahuzódnak, kérdő szemekkel néznek rá.

A végrehajtóközeg Stern ur kíséretében lép be a belső szobába. Gépiesen köszön, de nem várja a viszonzást. Elszokott attól, hogy ilyen alkalommal fogadják a köszönését. Kínálás nélkül ül le a kopottas asztal mellé, előveszi írószereit, a végrehajtási jegyzőkönyvet kiteríti maga elé s olyan tekintetűt vet a butorokra, mint a szákmányára a fenevad. Stern ur szájában szivar füstöt és azt nézi, hogy mi van érté-

A hivatalos melléklet 101. számával.

ssza.	
es-vorot	
III/II. 113.	
osztály	
715	
1233	
1042	
524	
521	
518	
915	
904	
855	
1002	
122	
905	
930	
845	
455	
833	
448	
805	
418	
745	
352	
721	
325	
514	
622	
821	
719	
321	
709	
310	
651	
247	
635	
229	
624	
215	
610	
159	
a.	
onat	
113.	
ztály	
334	
905	
902	
525	
518	
512	
255	
717	
510	
454	
440	
429	
409	
353	
336	
324	
312	
302	
252	
245	
238	
ssza.	
osztály	
002	
832	
1018	
930	
530	
522	
508	
458	
444	
427	
367	
342	
335	
324	
308	
1146	
815	
655	
955	
1156	
961	
1125	

nyomtatva; a
szé tett szám
lománkon a

Ez a hivatal vizsgálja a községi költségvetést és számadást, szerkeszti a megyei költségvetést és számadást, vezeti a kis-korúak vagyonának világlatban való tartását, szóval az összes könyvvitelt.

Nem szölok a megyei költségvetés és számadásról, és az árvaszéki könyvvitelről, de szükségesnek tartom a községekre vonatkozó számvevői teendőket kissé ventillálni és a gyakorlatból eredő anomáliákra utalni.

Hatszáz tagból áll a megyei törvényhatósági bizottság, és a községek ezen bizottsághoz terjesztik be költségvetéseiket és számadásaikat.

Persze a községi költségvetések és számadások kiadatnak a megyei számvevőségnek és ott egy-egy alszámvevő kap egy csomó ily beadványt. Neki ül, rágódik rajta, össze-visza vizsgálja és ha kész vele, beadja az alispánnak, aki azt egy aljegyzőnek beosztja előadás végett. Az aljegyző beviszi a darabokat az állandó választmányba, a hol a főispán elnöklése alatt ül egy pár bizottsági tag, és néhány tisztviselő. Elreferál mindenféle ügyet és az állandó választmány minden ügyben véleményt ad. Midőn minden ügyből kifogy az aljegyző, elővesz vagy 25—30 csomó aktát és kezd a következőképp referálni: ilyen szám N. N. község, ilyen szám N. N. község, ilyen szám N. N. községnek költségvetése, jóváhagyandónak véleményeztetik; a főispán sorra kitöröli az előtte fekvő tárgysorozati kimutatásból az aljegyző által bemondott számokat és a 30 darab csomó referálnak tekintetik, az egész öt percnél időbe került. Következik a másik aljegyző, az is elreferál 30—40 darabot öt perc alatt és így megy az végig és valamennyi megyebeli község költségvetése el van fogadva, és így referáltatik valamennyi számadás is.

Az aljegyzők — az állandó választmányi ülés befejeztével — összeszedik az iratcsomókat és elviszik irodájukba, ott megírják az állandó választmányi jegyzőkönyveket és várják a közgyűlésre.

A közgyűlésen ugyanily eljárásban részesülnek a községi költségvetések és számadások, az elnöklő főispán szinte jegyzeteti az elreferált számadásokat és oda írja „az állandó választmány véleménye elfogadtatik.”

Az aljegyző megszerkeszti a határozatot, ez hitelesítettik és kiadatik a főszolgabíró útján a községnek.

A határozat meghozatik 600 bizottsági tag nevében és az illető pénzszedő megkapja a felmentvényt, pedig ártatlan a határozat hozatalnál az aljegyző, még ártatlanabb a 600 bizottsági tag, és egyedül az alszámvevő tudja, hogy milyen számadás vagy költségvetés és csak az ő véleménye, — átmenve annyi retortán, — mérvadó és határozó, másnak senkinek sincsen fogalma sem az ügyről.

Ez való, ez igaz, így megy ez a praxisban évről-évre.

Megtörténik nem egy esetben, hogy N. N. községben felfedeznek pénzhányt, — évek multával; vizsgálnak, kutakodnak, végre kisütik, hogy az évek előtti pénzszedő annyi meg annyi ezer forintot sikkasztott. A pénzszedő a közben meghalt, örökösei pedig előállanak egy megyei határozattal, mely szerint a számadás jóváhagyólag tudomásul vétetett és produkálnak a néhai pénzszedő irományai között feltalált felmentvényt, melyet ő akkori időben 600 bizottsági tagtól kapott és mely szerint ők meg nem támadhatók. Niicsen bíró, a ki őket a község kárának megtérítésébe elmarasztalná, ergo a község pénze elvész.

Ilyen az autonóm hatóságnak eljárása és ilyen az ezen eljárásból kitolyó bizottsága a községi vagyonnak, mely csak akkor mondható teljesen biztosítottnak, ha istenfélő, becsületes ember kezeire van bízva, mert a törvényhatósági felügyelet nagyon is laza.

Ennek a deplorable manipulációnak egyedüli orvoslását csak abban találok, ha a megyei központi 10—12 személyből álló számvevőség decentralizáltatik és minden egyes járási hivatalnál sistemizáltatik egy számvevői állás.

Ez a járási számvevő minden hónapban kétszer is megfordulhat egy-egy községben, mindenkor megvizsgálja a bevételi és kiadási naplókat, rovincsolja a pénztárt és ha bajt, hibát talál, azt rögtön orvosoltatja a községi képviselőtestület által első sorban, másodsorban pedig a járási főbíró által és lehetlenné teszi a nagy sikkasztást és a számadásbani praevariációt, megmenti a községet minden gondolható kártól és biztosítja annak pénzét és vagyonát egyaránt; és mert ez illetékesi eltenörzés parciáliter eszközölhető, nem tarthatni attól, hogy a járási számvevő ne győzné a munkát, mert ez nem

szakad reá tömegesen és minden év végével előveszi az általa eszközölt rovincsolási jegyzőkönyvet és kész a számadás megvizsgálása.

A járási számvevői állások fizetése nem lenne új teher, mert azok a számvevők, akik a centrumban vannak, beosztatnának a járásokba és kész a reform minden új költség nélkül.

Tovább megyek ebben az általam kontemplált járási számvevői teendők fejtegetéseiben.

Minden járási hivatal székhelyén van egy kir. adóhivatal is. Ezeket az adóhivatalokat meg szokta vizsgálni vagy megvizsgáltatni a pénzügyi igazgató.

Eltekintve, hogy ilyen vizsgálatoknál felmerülnek utazási díjak, maga a vizsgálat is csak ritkán történik meg. Ha ezen vizsgálat szinte a járási számvevőre bízatik, az akárhányszor egy héten eszközölhetné a vizsgálatot és rovincsolást minden utiköltség nélkül, (mert hiszen helyben lakik) elejét venné minden visszaélésnek, hogy nemondjam sikkasztásnak, az állami kincstár megkárosításának és in ultima analysi az öngyilkosságának.

Ha a járási hivatalok felruházatnának árvaszéki teendők elintézésével, megint ott van a járási számvevő, a ki vinné a könyvelést és ha egy járás nagy, és sok benne a község, esetleg két számvevő alkalmaztatnék a járási hivatalnál.

Az így összesített járási hivatalok életrevalósága kitűnnék a bűnvádi eljárásban is, mert egy ugyanazon hivatalból kitelne az előnyomozásra és a vizsgálat teljesítésére szükséges hivatalnok és a járási főnök tudomással birna minden mozzanatról, a mely a járásában előfordul.

Ilyforma reformból kifolyólag lehetne a községi reform bázisát megalkotni, tekintettel arra, hogy a községi előjárásnak nem kellene külön a főszolgabíróval és külön a járásbíróval állni hivatalos viszonyban, hanem csak egy hivatal irányában lenne felelős, erről azonban ez uttal nem keckázatom véleményemet.

H . . . y D . . .

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 8-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

Május 11—12. Jegyzői szigorlatok.

Május 13. Községi jegyzők közgyűlése.

Május 14. Tavaszi közgyűlés.

Május 14. d. u. 3¹/₂ órákor Torontáli gazdasági egyesület igazgató-választmányi ülése.

Május 14. d. u. 4 órákor Torontáli gazdasági egyesület félévi közgyűlése.

Május 14. d. u. 5 órákor Torontáli gazdasági egyesület lötenyészési bizottsági ülése.

Május 15. Közig. bizottsági ülés.

Május 17. Sakkestély.

Május 18. Gőzgépezélok és kazánfűtők vizsgálja.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán Nagyki-kindáról visszaérkezett.

— Jegyzői szigorlat. A torontálmegyei tavaszi jegyzői szigorlatok holnap veszik kezdetüket a vármegye székházában az írásbeli vizsgával, a mit holnapután a szóbeli követ. A jelentkezők száma 18.

— Az árvák pénze. Torontálvármegye összesített árvapénztára pénzkészleteinek gyümölcsöző elhelyezésére nézve a vármegye közgyűlése már régebben egy bizottságot küldött ki a végből, hogy fölszólítsa a megyebeli pénzintézeteket mérlegeiknek és vagyoni állapotuknak bemutatására. Ettől tétetvén függővé, hogy melyik intézet, mily nagy összeggel fog fölkereseteni. Ezek a bekívánt kimutatások beérkezvén, a kiküldött bizottság összeült tanácskozássra. A bizottság dr. Dellmannics Lajos alispán elnöke alatt Poroszkay Béla, báró Nikolics Fedor és Papp Géza bizottsági tagokból állott és a jelzett kérdésben úgy határozott, hogy az árvapénztár fölös pénzkészletei jövőben kizárólag az országos központi hitelszövetkezethoz lennének elhelyezendők. Egyszer-smind felmondandók volnának a nagybecskereki pénzintézeteknél elhelyezett tőkék. Az állandó

kesebb a szobában. A lábbadozó beteg nem törődik most sem a hivatalos hatalommal, sem Stern ural, hanem lázban égő szeméit az asszonyra, a gyerekekre függeszti, mintha mondaná:

— Jöjjetek ide, jöjjetek közelebb, hadd halljam a szívetek verését, hadd érintselek és vigasztaljalak. Én titeket, ti engemet. Jöjjetek, jöjjetek, mert a melyik egyedül marad, azt a bánat terhe jobban nyomja.

Jól megértik a néma fájdalmas tekintet és oda csoportosulnak a beteg ágya mellé. Fűzi a négy apró gyermeket simogatja, cirogatja, aztán megkeresi a felesége reszkető kezét. Közelebb vonja magához és nem mer egyik se szólni, nehogy a vigasztalás szavára előtörjenek a visszafojtott könnyek.

A végrehajtó lassu, monoton hangon szól, mintha Stern urnak beszélne:

— Egy fenyőfából készült festett, kerek asztal: két korona. Stern ur kicsinylőleg int:

— Annyit se ér!

A végrehajtó felemeli fejét a jegyzőkönyvről. Körülnéz a szobában, dörmögi az egyes tárgyak nevét, becsértékét, miközben töltögeti a rovatokat:

— Két ágyfa, két kép, egy tükör, három szék, egy almárium, abban négy kis csésze . . .

Minden tárgy említésénél oly kínos, olyan keserű érzés nyillalik azoknak a szegényeknek a szívébe. Másnak egy ócska silány butordarab, nekik a megszokott édes környezet; másnak értéktelen lim-lom, nekik jó ismerős, a kitől fáj az elválás; másnak semmi, nekik minden. Annál az ócska asztalnál, hányszor ültek boldogan? abba a kopott keretű tükörbe hányszor pillantott az asszony, mikor a piacra, mikor a templomba ment! Az öreg almárium olyan jó volt mint

egy megszokott bizalmas cseléd, a melyre rábízták apró tárgyaitak hogy gondolja. Hát a négy kis csésze! Az a négy gyereké. Ezelőtt egy évvel vette a néjjük, hogy reggelenként abból igyanak tejet. De mit ér a tej, ha nem lesznek a csészék, a melyekre rá is van írva hogy: Juliska, Kató, Marci és Jánoska.

És a mikor ezekre kerül a sor, a mikor ezeket jegyzeteti a végrehajtó: Fűziné a két kis leánykát, Fűzi a két kis fucsokát szorítja magához és a mint a gömbölyű fejüket simogatja — egyre suttoja:

— Mást vesszünk a Marcikának, mást vesszünk a Jánoskának.

Az anya hozzájuk hajól és csókolgatja miközben a szomorú fájdalmas arcon végig perdül az első könnyecse.

— Édes kis bogaraim . . .

A többi szavát lassu zokogás fojtja el. Olyan csendes, olyan türelmes fájdalom az mint a vértanuké.

Stern urnak kialudt a szíve, — a végrehajtó szórakozottan mártogatja a tollát és nem mer feltekinteni az írásáról. Sötét komor árny vonja be a szegényes szobát, melynek olyan nyomasztó, olyan kínos hatása van mindenkire.

És ezt a szomorú, kínos esendét egyszerre valami hang töri meg. Kívülről hangzik és olyan csodálatos hatása van. Mintha a fullasztó légha a havasok ozonja ömlenék — mintha dohos sötétbe sugárzanék a nap fénye. A lábbadozó beteg arcan öröm csillan meg s az anya könyein keresztül ragyog a mosoly sugara.

Stern ur és a végrehajtó bámulva néznek egymásra. Ők ketten nem értik az Antal bácsi hangját, aki onnan az udvarról kiáltja fel:

— Fűziné asszony! Itthon van?

választmány tegnap foglalkozott ezzel az érdekes ügygyel, kimondván, hogy a közgyűlésnek javasolja, mikép tekintettel arra, hogy a közgyűlés az 1900. évre már a Nagybecskereki takarékpénztárt, a Torontáli takarékpénztár és hitelbankot, a Nagybecskereki takarékpénztár és előlegegyületet és a Nagybecskereki Népbankot jelölje meg olyanoknak, hol az árvapénzek elhelyezendők 100 és illetve 50 ezer forintnyi tételekben, a postatakarékpénztárba pedig korlátlan összegben, miután időközben beérkezett a központi hitelszövetkezet kérvénye s ez utóbbi intézetet a kormány is mint teljes biztosítékot nyújtó ajánlja, ennél fogva az 1900. évre újabb intézeteket nem hoz javaslatba, hanem a posta takarékpénztár mellett és pedig első sorban a központi hitelszövetkezetet jelöli meg olyannak, melybe az 1900. évre a megállapított intézetekben elhelyezett összegeken felül az árvapénzek korlátlan összeg erejéig elhelyezendők.

— **Gazdák tanulmányútja.** A torontálmezei gazdasági egyesület a folyó évben 80 kiszáradával meg akarja látogatni a nagyszentmiklósi földműves iskolát s a költségek fedezésére a földmivelségi minisztériumtól 384 korona segélyért folyamodott.

— **A magyar istenítiszteletek szaporítása.** A nagybecskereki evang. ág. h. egyház az istenítiszteletrend módosítása s főleg a magyar istenítiszteletek szaporítása ügyében folyó hó 13-án az az vasárnap d. u. 4-kor gyűlést tart, melyre az egyháztagokat minél számosabban megjelenni ezuttal is kéri az egyházi elnökség.

— **Tejszövetkezetek.** Torontálvármegyében legutóbb Csátád, Kis Teremia, Mokrín, Nyerő és Új Szt-Iván községekben alakítottak tejszövetkezeteket.

— **Kerti ünnepély.** Az Iskolagyermekbarát segélyegylet, mint már említettük, saját pénztára gyarapítására nagy szabású kerti ünnepélyt szándékozik rendezni. Ennek a dícséretes tervnek keresztülvitelére a választmány legutóbbi ülésében megválasztotta a nagy rendezőbizottságot, mely a következő tagokból áll: Mencer Lipót elnöke alatt Filkovic Boldizsár, dr. Sauerwald Bálint, Szávicz Sándor, dr. Balázs Iván, Bakalovicz Plátó, Bauer Henrik, dr. Brájjer Lajos, Benkovich Mihály, Borzeczky Pál, dr. Benedek Jenő, ifj. Bauer Pál, ifj. Daun Gyula, Dániel Ferenc, Demko Vidor, Daun József, dr. Demkó Endre, Deutsch Alfréd, Enyedi Béla, dr. Franz József, Füst Antal, Grünbaum Frigyes, Hertelendy Ferenc, Hartl Jenő, Hubert Zsigmond dr., Keresztes Aladár, Kiss Arnold, Kozits Elemér, Liptay Dezső, dr. Löffler Armin, Löwy Zsigmond, Mihálovits István, Marton Andor, Nagy Akos, dr. Pollák Viktor, Popovicz Pécsi Szilárd, Streitmann Antal, Strössz Béla, Schüppfer Károly, Sz. Szigethy Vilmos, Todorcsz Miklós, Várady Imre, dr. Vinczevidy Ernő, Herr Ödön, Burget József, Knyaskó Lajos, Erdős Béla, Szalaváry Ede, Fröhlich Pál, Osztie Béla, Szegfü Sándor, Wégling István, Lükő honv. százados, Bárdi h. hadnagy, Teszling cs. kir. hadnagy, dr. Vaszits Endre, Szabaszián János, Kiss István, dr. Selymessy Sándor, Baaden Károly, Dold István és Váry Mihály. Az ünnepély részletes programját legközelebb közöljük.

— **Plébánosi vizsgák.** Temesvárról írják: A püspöki székházban Németh József felsz. püspök elnöke alatt a káptalan tagjaiból és a theologiai tanárokból álló bizottság előtt megtartott írásbeli és szóbeli vizsgát mind a három jelölt, Berecz Károly szegedi képezési tanár, Brunner Jakab torontál-almási adminisztrátor és id. Schütz Miklós resicai káplán fényes sikerrel tette le.

— **Lótenyésztési jutalomdíjak.** A földmivelségi miniszter a folyó évben Nagybecskereken és Törökkanizsán rendezendő lótenyésztési jutalomdíjak céljaira 300—300 korona segélyt adományozott.

— **A nép olvasmánya.** A földmivelségi miniszter tudvalevőleg gondoskodik a népről is, a mennyiben hasznos és tanulságos könyveket osztat ki köztük. Ilyen különféle gazdasági füzetekből kapott legutóbb a torontálmezei gazdasági egyesület kiosztás végett 686 füzetet.

— **Tolmács-kinevezés.** A nagyikindai törvényszék Deciu Vazul gyanyszentmiklósi lakost az ugyanottani járásbírósgá mellé a magyar-román nyelvre nézve állandó hites tolmácscsá nevezte ki.

— **Vásár.** Szerb-Csene elöljárósága tudatja velünk, hogy a legközelebbi országos vásárjukat folyó hó 20-án tartják meg.

— **Hamis ezüst forintok.** Nagyikindáról írják: Gordán Jánosné vasutmenti koresmájába tegnapelőtt egy jól öltözött szerb paraszt állított be és egy füveg sört rendelt, azután a fiatal menyecskével beszélgetést kezdett. Beszélgetés közben elmondotta, hogy tovább akar utazni, de nagy bankói vannak s nem bírja azokat felváltani, pedig alig hiszi, hogy a vasuti pénztárnál felváltanak neki. Azzal egy vadonat új ezrest mutatott a koresmárosnának. Miután az üvegsört elfogyasztotta egy új ezüst forintossal fizetett. A koresmárosné gyanutlanul adott vissza a forintból, csak mikor este összeszámolt, vette észre a hamis ezüst forintot, a mit átadott a rendőrségnek. A rendőri nyomozás megállapított már annyit, hogy a hamis pénzben utazó Bregár Koszta tiszta-szentmiklósi illetőségű közveszélyes csaló, a ki pénzhamisítás gyanuja miatt a kikindai törvényszéki fogházban egy izben hosszabb ideig vizsgálati fogságban volt. — Bregár több koresmában fordult meg és mindenütt hamis pénzzel fizetett.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménytel használható bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment” kérendő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

— **A gőzhajók szaporított járatainak új menetrendje a Fiume—Anconai és a Fiume—Velencei vonalon.** Folyó évi március 15-től kezdve a gőzhajók egész éven át hetenként kétszer közlekednek, csatlakozásban a Budapest—Fiume közt forgalomban levő gyorsvonatokkal, melyek az utasokat a hajók kikötőhelyéig, illetve onnan továbbítják.

A Fiume—Velencei vonalon az egész éven át fenntartott heti két járaton kívül az építés alatt levő új termes gőzhajó elkészültekor nappal történő utazással egy heti harmadik járat fog a nyári hónapok tartama alatt berendezetni, melynek menetrendjét utólagosan kihirdetjük.

A Fiume—Anconai vonalon már március 15-től kezdve egyik járat nappal, a másik járat pedig éjjel történik s mindkét járatnak csatlakozása van a Rómába, Nápolyba, Bariba, Brindisibe, Bolognába stb. induló, illetve az onnan érkező vonatokhoz, a vonat Anconában a hajó kikötőhelyétől, illetve kikötőhelyéig közlekedik.

A gőzhajók menetrendje.

I. Fiume—Ancona közt:

- a) Nappali utazás: Fiuméből indulás minden hétfőn reggel 7 órakor; nappali utazás Anconából indulás minden szerdán reggel 7 órakor.
- b) Éjjeli utazás: Fiuméből indulás minden csütörtök este 8 órakor; éjjeli utazás: Anconából indulás minden szombaton este 8:30 órakor.

II. Fiume—Velence közt:

Fiuméből indulás minden kedden és szombaton este 8 órakor; Velenceből indulás minden hétfőn és csütörtökön este 7:30 órakor.

(A nappal történő utazás-al berendezett heti harmadik járatnak kezdete és menetrendje utólag kihirdetjük.)

Menetdíjak:

A gyorsvonatok használatára jogosító menetjegyek árai a hajóátkelési díjjal együtt:

a) Budapestről Fiumén át Velenczébe vagy Anconába vagy viszont:

Gyorsvonaton I. oszt. és a gőzhajón I. oszt. 34 korona.

Gyorsvonaton II. oszt. és a gőzhajón I. oszt. 26 korona.

b) A gőzhajókon Fiuméből Velenczébe vagy Anconába vagy viszont:

Diszterem, hálólhelyel együtt 16 korona

I. oszt. 12 "

III. oszt. (fedélzet) 6 korona

Utazási tartam 10 óra.

A gyorsvonatok használatára jogosító közvetlen menetjegyek árai a hajóátkelési díjjal együtt:

Budapestről Rómába vagy viszont I. oszt. 76 franc 05 c., II. oszt. 55 franc 65 c.;

Budapestről Nápolyba vagy viszont I. oszt. 104 franc 45 c., II. oszt. 75 franc 55 c.;

Budapestről Florenzbe vagy viszont I. oszt. 75 franc 80 c., II. oszt. 55 franc 45 c.;

Budapestről Génúba vagy viszont I. oszt. 92 franc 50 c., II. oszt. 67 franc 25 c.;

Budapestről Milánóba vagy viszont I. oszt. 71 franc 95 c., II. oszt. 52 franc 85 c.;

Budapestről Turinba vagy viszont I. oszt. 92 franc 25 c., II. oszt. 67 franc 10 c.;

Budapestről Nizzába vagy viszont I. oszt. 117 franc 20 c., II. oszt. 84 franc 40 c.;

Budapestről Marseilleba vagy viszont I. oszt. 142 franc 25 c., II. oszt. 101 franc 35 c.;

Budapestről Lyonba vagy viszont I. oszt. 132 franc 15 c., II. oszt. 94 franc 25 c.;

Továbbá kaphatók ezen utirányon át Olaszországba szóló kombinálható mérsékelt körutazási jegyek is. Menetjegyeket kiadnak és közelebbi felvilágosítással szolgálnak a magy. kir. államvasutak állomásai, valamint a városi menetjegy, irodai és jegykiadó helyei és a Cook Tamás és Fia cég összes utazási irodái.

TÖRVÉNYSZÉK.

A felmentett hitvesgyilkos.

(Esküdtészeki tárgyalás.)

A harmadik nap meghozta az első nagy szenzációt. Nem kisebb dolog történt ugyanis a tegnapi napon, mint az, hogy a nagybecskereki esküdtészek felmentett egy hitvesgyilkost s ma egyébről sem beszélnek városszerte, mint arról a karlovai parasztról, ki a franciáktól megtanulta a híres mondást: Tue la, öld meg.

Az érdekes tárgyalásról a következő kiemertő tudósításunk számol be:

A bíróság a következőleg alakult meg: elnök dr. Polgár Sándor, szavazó bírák Junker János és Alföldy Ede, jegyző dr. Löffler Armin; a vádhatóságot dr. Lauka József kir. alügyész képviselte, védő dr. Stassik Ferenc, meghívott orvosszakértők dr. Fialovszky Béla törvényszéki orvos és dr. Kapich Antal törökbecsei járásorvos; tolmács Zsivkovits Bogdán.

Az esküdtészek a következőleg alakult meg

Dr. Szilágyi Ferenc.

Wolfinger Viktor.

Szijaártó István.

Elek Albert.

Dr. Tószegi Andor.

Dr. Davidovics Bogdán.

Dr. Balázs Iván.

Dr. Glavas Vladimír.

Napholcz Agoston.

Montag Manó.

Iványi Géza.

Füleky Béla.

Vujatinov Izidor, 33 éves, g. kel. vallásu, karlovai lakos, jelenleg vizsgálati fogoly, a btkv. 279. §-ába ütköző és a 280. §-szerint minősülő szándékos emberölés büntetével vádolva áll az esküdtészek előtt; mert nejét, született Beslin Johannát f. évi április 9-én megölte, miután nyakát borotvával elvágta. A 24 éves fiatal asszony rögtön meghalt.

Legelőször vádlottat hallgatják ki. Tettét, a nélkül, hogy a legkisebb bűnbánatot tanúsítaná, beismeri, és így bűnösnek is vallja magát; de újabb vallomást nem akar tenni, mert vére felforr, valahányszor arra a szomorú eseményre gondol. Amit a vizsgálóbíró előtt vallott, azt fentartja most is.

Elnök kérdéseire azonban előadja, hogy összesen 4 évig élt feleségével, 3 évig minden baj nélkül, az utóbbi évben azonban legények után bomlott az asszony. Vége volt a nyugodt és békés házasságnak. Háromszor hagyta el egymásután az asszony, de férje mindig visszafogadta, mert nagyon szerette. Karácsony előtt kevés pénze volt, mintegy 8 frt, ezt otthon hagyta. Az asszony pedig az ő keserves keresményét egy Pusin Dusan nevű szeretőjével elmulatta. Majd Aracsra ment az asszony és itten valami Ratzkov nevű tejeles száju legénnyel élt. Innét azonban a férje hazahozta. Megint akadt gavaléria, egy vén ember, aki sürin vett neki edességeket és később egy szoknyát. Ezt a szoknyát vádlott bedobta a kemencébe. Az asszony telhetetlenségében elment Kumánra és itt egy cigánnyal adta össze magát. De ismét hazakerült. Itt a szoknyát követelte, e fölött összekaptak, az asszony arculütötte férjét, mire ez a kéznél levő borotvával elvágta nyakát. Az asszony nagyon feslett életű volt, folyton volt két-három szeretője, de ezt mind megbocsátotta volna, csak ne kötözködött volna vele. Így aztán nem tehetett másképp, mint ahogy cselekedett.

Ezután a meggyilkolt asszonyról fölvevett boncolási jegyzőkönyvet olvasták föl.

Fölmutatják vádlottnak a bűnjelként szereplő borotvát, a mit magának ismer.

A tanúihallgatásokra került ezután a sor. Pusin Dusan 19 éves, gk. vallásu, nőtlen, földműves, karlovai lakos vallja, hogy közel egy évig volt a meggyilkolt nő szeretője. Az elnök kérdésére kijelenti, hogy az asszony kínálta föl

magát, sőt pénzzel is ellátta. Tudomása szerint őt legénynek volt viszonya az asszonynak.

Szekulics Sztrajin 23 éves, gör. kel. vallású, nőtlen, kereskedősegéd, karlovai lakos. Még a múlt évben Milosin Jovával volt a meggyilkolt nő üzletükben, s ott egy kendőt s egy szoknyát vásároltak. Milosin akkor azt mondta, hogy csak adjunk az ő kontójára az asszonynak, amit kíván, ő majd meg fogja fizetni. Tisztában volt vele, hogy viszonya volt Milosinnal, különben ezt mindenki tudta Karlován. Az asszony kikapós természete is köztudomású volt. Vádlottat mindig józan és tisztességes embernek ismerte.

Beslin Lára 44 éves, g. kel. vallású, nő, földműves, községi albiró Karlován, ismerte jól a meggyilkoltat, ismeri a vádlottat. Sokszor békitette őket össze. A menyecske kikapós volt, olyan volt a férfiakhoz, mint a kezes bárány.

Beslin Ráda, 47 éves, g. kel. vallású, özvegy, napszámos, atyja a meggyilkolt nőnek. Vejét, a vádlottat közelebről nem ismeri, alig érintkeztek. Vádlott megbüntetését kívánja.

Ezt a tanút nem eskették meg.

A meg nem jelent Milosin Jovának a vizsgálóbíró előtt tett vallomását olvassák föl ezután. E szerint az 50 éves aglegénynek viszonya volt a meggyilkolttal.

Elnök a bizonyítási eljárást 1/6-kor befejezettnak jelenti ki.

Az ügyész előterjeszti az esküdtekhez intézendő kérdések tervezetét.

Védő egy pótkérdést hoz javaslatba.

A bíróság visszavonul s a kérdések szövegét következőleg állapítja meg:

1. Bűnös-e Vujatinov Izidor abban, hogy 1900. ápr. 9-én hajnalban lakásán nejt szándékosan, de nem előre megfontolt szándékból megölte. Igen, vagy nem?

2. Ha igen, erős felindulásból keletkezett-e tette, s rögtön végrehajtotta-e? Igen, vagy nem?

Dr. Lauka kir. alügyész tartotta meg ezután vádbeszédét. Amily súlyos a vád — ugyan — épp oly egyszerű a tényállás. Vádlott önmaga jelentkezett Karlován a községi előjáróságnál s bejelentette, hogy megölte feleségét. Azonnal kimegy az előjáróság s konstatálja, hogy az asszony a földön fekszik elvágott nyakkal vértócsában. Miért gyilkolta meg vádlott nejét? Amiatt, hogy nem átalotta arcul is ütni a civakodás során. Ezért elmeteszte nyakát. Az orvosi látélet egy másik sebet is állapít meg, ami kalapácsal való ütéstől származik. Vádlott ezt nem ismeri be. Elmondja ezután az ügyész a gyilkosság motívumait. Tettének szándékosságát bizonyítja a borotva metszés, három oly mély metszés, mely nem csak átvágta a légsövet, de az ereket is. Ha nem ez lett volna a szándék, ugy tette nem is volna beszámítható. Az erős felindulást nem látja fenforogni. A szándékos emberölés kriteriuma meg van állapítva, így tehát az ügyet nyugodtan bocsátja az esküdtek elbírálása alá.

Dr. Stassik Ferenc védő terjeszti előtömör és érvekben gazdag védő beszédét. Vádlott — ugyan — szerette feleségét, de ez telhetetlen volt s mindig mások után lótt futott. Vádlott többször megbocsátott neki, mert nagyon szerette. Vádlottnak nem volt szüksége Jágóra, aki fölkelte benne a féltékenység zöldszemü ördögét, tudott ő ugysis eleget, sőt többet is, mint kellett volna, felesége feslett életéről, erkölcs-telenségéről. Egyetlen kincse, boldogsága volt felesége, és ettől is megfosztották. Bizonyítja ezek után, hogy a gyilkosság nem volt előre megfontolt. Nyugodt lélekkel bocsátja védencének ügyét az esküdtek elbírálása alá.

Vádlott külön nem kíván semmit sem fölhozni védelmére.

Az esküdtek ezután visszavonultak, s alig tíz peronyi tanácskozás után újra visszajöttek a terembe, s az esküdtek megválasztott feje, dr. Tószegi Andor kihirdette a verdiktet, mely az első kérdésre

nem mel

válaszol; a második feltett kérdés önmagától elesvén.

A verdikt meglepte a bíróságot, mely visszavonult és pár perc múlva újlag megjelent a teremben s az esküdtek verdiktjét helyesnek kijelentve elrendelte vádlott bevezetését.

Az ítélet ennélfogva csak fölmentő lehetett s csakugyan a törvényszék vádlottat a vád és következményei alól teljesen fölmentette s elrendelte azonnal szabaddalábra helyezését.

A bűnjeleket vádlottnak visszaadták s a közönség „Eljen az esküdtszék!” fölkiáltással távozott.

A kir. ügyész semmiségi panaszt jelentett be.

A macedoniai gyilkosság tárgyalásáról lapunk holnapi számában referálunk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.

Temesvárról: este 8 óra 34 p.

éjjel 10 óra 18 p.

Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Alibunáról: este 8 óra 34 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p. este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon.)

Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken.)

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: délután 4 óra 36 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.

Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.

Alibunára: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.

Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon.)

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 10-én.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Ház mai ülésében a néppárti Zichy János gróf és Rakovszky István benyújtották lemondásukat — a delegátusságról.

Apáthy Péter előadó bemutatja az összeférhetlenségi bizottságnak ítéletét az Ugron-ügyben.

Minden vita nélkül elfogadták ezután a naptár- és hirdetési bélyegilleték eltörléséről szóló javaslatot egy általánosságban, mint részleteiben.

Ezután a szesz-kontingensről szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatták.

Ugron Gábor ellen újabb összeférhetlenségi eseteket jelentettek be a Ház elnökénél dr. Tasnády Antal szentesi ügyvéd és Back Rafael budapesti magánhivatalnok a talpfák szállítása és a pokrócgyár ügyében.

Dementi.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti táv.) A „Magyar Távirati Iroda” megcáfolja a trónörökös házasságáról, valamint a trónöröklési rend megváltoztatásáról világgá röpitett híreszteléseket.

A bécsi burschok zavargása.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből jelentik, hogy ott ma a diákzavargások újult erővel kintörtek.

A szerb vámbevételek csökkenése.

Budapest, május 10. (A „Torontál” ered. táv.) Szerbia vámbevételei a konzuli jelentés szerint a f. év első negyedében 172,765.57 frankkal, azaz 7%-kal kevesebbet tettek, mint a múlt év megfelelő időszakában. A tiszta vámbevétel a f. év I. negyedében 1,060 615.22 frankot tett. 12%-kal kevesebbet, mint 1899. I. negyedében. F. évi március hóban, mikor az új kereseti adó lépett érvénybe, a csökkenés 19% volt. Az akciz-adó az I. negyedben 81 031.91 frankot tett, 14.7%.

csökkenéssel; március hóban a csökkenés már 20%-ra rugott. Hogy az indirekt adók összes eredménye nem csökkent még jobban, annak tulajdonítandó, hogy bizonyos különleges bevételek emelkedtek, így pl. a mellékletékekből, a lőpor és dynamit után.

Az idagesség halottja.

Budapest, május 10. (A „Torontál” ered. táv.) Pozsonyból sürgönyzik, hogy ott ma reggel dr. Mayer János városi főügyész az evangélikus temető közelében föblötte magát. A 42 éves életerősnek látszó ember Pozsony legkitűnőbb ügyvéde volt. Öngyilkosságának oka: győgyithatatlanság nagyfokú idegessége.

Nemzetközi kiállítás Nagybritániában.

Budapest, május 10. (A „Torontál” ered. táv.) Az angol kormány 1901-ben Glasgowban nemzetközi kiállítást rendez, melyre Magyarországot is meghívta. A miniszter tanács azonban elhatározta, hogy Magyarország ezen kiállításon, tekintettel egyrészt a kiállítóknak a párisi kiállításon történt nagymérvű igénybevételére, másrészt az ily részvétellel járó tetemes költségekre, részt venni nem fog.

A transzváli háború.

Budapest, május 10. (A „Torontál” ered. távirata.) Laurencó-Marquezból jelentik tegnapi kelettel, hogy Oranje szabadállam-kormányának székhelyét Heilbronba tette át.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1900. május 10.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		kilos	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	6	76	7.40	7.55	80	7.85	8.—
Tiszavidéki	„	76	7.60	7.95	80	8.—	8.20
Pestvidéki	„	76	7.35	7.55	80	7.90	8.05
Bácskai	„	76	0.—	0.—	80	0.—	0.—
Roze	uj	elsőrendű	70—72	6.50	6.90		
„	„	másodrendű	—	6.40	6.50		
Árpa	„	takarmány	60—62	5.90	6.10		
„	„	égetni való	62—64	5.60	5.80		
„	„	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—		
Zab	„	—	39—41	5.55	5.65		
Tengeri	ó	bánsági	—	5.55	5.70		
„	„	másnemű	—	0.—	0.—		

Határidő-üzlet.

Budapest, május 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Ugy a kínálat mint a kereslet szük mederben mozogtak. Az árak némileg emelkedtek. Fölmondott 16.000 mm. buza, 1000 mm rozs és 4000 mm. kukorica. Kötetett:

Buza májusra	7.83—7.84
„ októberre	8.03—8.04
Rozs „	7.08—7.09
Zab „	5.31—5.32
Tengeri májusra	5.67—5.68
„ júliusra	5.73—5.74

VASUT-ÜGYEK.

6634. szám. 1900. Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Debrecenben.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulírott üzletvezetősége pályázat útján biztosítani kívánja 1900. évi július 1-től három egymás után következő évre azon egyenruhákat, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.

Az ajánlatok 1900. évi június hó 10-ig, a bánatpénzek az ezt megelőző nap déli 12 órájáig küldendők be alulírott üzletvezetőséghez.

A pályázatra vonatkozó részletes szállítási feltételek az üzletvezetőség anyag- és leltár beszerzési ügyosztályában megtekinthetők, vagy posta útján megrendelhetők. Postán való szállítás esetére a 20 fillér posta költség beklüldendő.

Debrecen, 1900. április hó 6-án.

Az Üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Tamisász szabályozó- és belvízvezető-társulat.

262/1900. szám.

449-1.1

Pályázat.

A társulati jegyző- és pénztárnoki állás lemondás folytán megüresedvén, ezen évi 1700 korona fizetés és 300 korona lakbérrel rendszeresített állás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy képesítésükről és előbb elfoglalt állásaiukról szóló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket a társulat igazgatóságához f. évi június hó 10-ig nyújtsák be.

Ezen állással egybekötött teendők a társulati alap- és ügyviteli szabályzat 18., illetve 21. §-ában körülírvák.

A társulati pénztárnok köteles az alapszabályok 18. §-ának 8. pontja értelmében egy évi fizetésének megfelelő óvadékot nyújtani.

A megválasztott tisztviselő egy évi próbaszolgálat sikeres kitöltése után véglegesítették és a Tiszai Ármentesítő Társulatok közös nyugdíjintézetének kötelékébe tartozik.

Párdány, 1900. évi május hó 4-én.

Hirsch Antal s. k.,
elnök.

A párdányi főszolgabírósgától.

3258. kig. szám 1900.

438-3.3

Pályázati hirdetés.

Az elhalálozás folytán üresedésbe jött német-párdányi községi jegyzői állásra alólirt hivatal által ezennel a pályázat kiíratik s felhívtnak mindazon egyének, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.c. értelmében felszerelt folyamodványukat alólirt hivatalhoz f. évi május hó 27-éig okvetlenül betérjesszék.

A választás f. évi május hó 29-én d. e. 10 órakor Német-Párdány község-házánál fog megtartatni.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

1. Jegyzői évi fizetés 1200 kor.
2. Járáson belüli utazásokért évi uti általány 100 kor.
3. Árvapénztár könyveléséért 200 kor.
4. Anyakönyvvezetővé leendő kinevezetése esetén évi tiszteletdíj 120 kor.
5. 32 köbméter kemény tüzfifa.
6. Négy szobából és mellékhelyiségeiből um. konyha, éléskamra, pince és istállóból álló szabad lakás.
7. 250 □ öl házikert és $2800/1600$ hold szántóföld haszonélvezete, mely föld után a község a köztartozásokat fizeti.
8. 9 drb marha után szabad legelő.
9. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Kelt Párdányban, 1900. május hó 1-én.

Torontárvármegye párdányi járás
főszolgabírói hivatala.

Egy nagy lakás,

mely áll: 4 szoba, zárt folyosó és a szükséges mellékhelyiségekből, esetleg azonnal, vagy augusztus hó 1-jével kiadó melenczei-utca 445. sz. házban.

Továbbá kiadó augusztus hó 1-jére

egy nagy lakás,

4 szoba, zárt folyosó és a szükséges mellékhelyiségekkel, Gizella-rakpart 462. sz.

Bővebb felvilágosítást ad:

Benkovich Mihály,

gyógygyógyezérez.

428-3.2

5394. tkv. sz. 1900.

447-1.1

3. sz. Össz. biz. 1900.

452-1.1

Árverési hirdetményi kivonat.

A panosovai kir. törvsz. mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Haidegger Ödön javára 500 kor. tőke, ennek 1898. évi ápril hó 16. napjától járó 6% kamata, 94 kor. 98 fill. eddigi, 18 kor. 70 fill. jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. 60. t.c. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Knezsovic Miloszava volt jarkováci lakos ellen a Jarkovác községben fekvő és az 1084. sz. tkvben foglalt.

1. 147. hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 343 korona;

2. 147. hrsz. 1400 hold III. oszt. kaszálóra 277 korona becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Jarkovác község-házában 1900 évi május hó 29 napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő, ugy a tkvi kivatalban, mint a Jarkovác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 34 kor. 30 fill. és 27 kor. 70 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Panosován, 1900. évi március hó 10-én.

Kir. törvényszéki bírő.

502. szám b. v. 1900.

450-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közli ré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósgának 1900. évi V. 233. sz. végzése folytán Annau Ernő dr. nagybecskereki ügyvéd által képviselt Nagybecskereki népbank felperes részére Imrédy Pál és neje Jolán alperes ellen 200 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1252 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbírósg 1900. évi V. 233/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Nagybecskereken az adósoknál leendő megtartása határidőül 1900. évi május hó 23. napján délelőtti 9. órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, kerékpár és könyvek a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldötnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1900. évi május hó 8. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

I./VI. oszt. Osztálysorsjáték-sorsjegyek, valamint

állami sorsjegyek kaphatók

Stern II. és fainál

Nagy-Becskereken, 442-2.2

ahol egy irodai-irnok, valamint ügy-nökök állandó alkalmazást találnak.

Hirdetmény.

Alólirt összeíró bizottság az 1898. évi 3300. I. M. E. szám a. kiadott bel-és igazságügyminiszteri reedelet 4. §-a értelmében közzéteszi, hogy a Nagy-Becskerek városában lakó minden férfi, tehát a városhoz tartozó pusztán és tanyán lakó is, a ki magyar honos, a folyó évben legalább 26-ik életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni és olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, husz korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy az adózásra való tekintet nélkül legalább 26 ik életévét betöltött köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, erdész, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdász, gyógyszerész, vegyész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül, a ki a középiskolai záróvizsgát letette f. évi május hó 18-tól 22-éig az esküdték alapajstromába való felvétel végett az összeíró bizottság előtt a városháza nagytermében mindenkor délelőtt 9-12-ig és délután 3-5 óráig személyesen, vagy meghatalmazott által is megjeljenhetik.

Azok, kik értelmi census alapján kívánják az esküdték alapajstromába felvétetni, lehetőleg az értelmi censust igazoló okmányait is hozzák magukkal.

Az esküdték névjegyzékébe nem vehető fel az 1897. évi XXXIII. t.c. 5 §-a értelmében:

1. aki nyereségvágyból eredő büntett vagy vétség miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre volt ítélve;
2. aki hivatalvesztésre vagy politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésére van ítélve (1878. évi V. t.c. 56. §) az ítéletben megállapított időtartam alatt;
3. aki szabadságvesztés büntetés végrehajtása alatt áll vagy feltételes szabadságon áll;
4. aki ellen büntett vagy fogházzal büntetendő vétség miatt vizsgálat, közvetlen idézés vagy főtárgyalás (bűnvádi perrendtartás 268. §) van elrendelve, vagy a ki vád alá van helyezve;
5. aki csőd alatt áll, gondnokság alá van helyezve, vagy a kinek kiskorúsága meg van hosszabbítva;
6. aki testi vagy szellemi fogyatkozás miatt az esküdt kötelességeit teljesíteni nem képes.

Továbbá nem vehető fel az esküdték jegyzékébe az 1897. évi XXXIII. t.c. 6. §-a értelmében:

1. a miniszter, a fumei kormányzó, a főispán s Budapesten a főpolgármester;
2. a tényleges szolgálatban levő bírő vagy ügyész;
3. a fegyveres erőnek tartós, tényleges szolgálatban álló tagja (1889: VI. t.c. 2. §) a szabadságolt havidíjas és az ideiglenesen szabadságolt legénység;
4. a rendőri hatóság tagja vagy közege (bűnvádi perrendtartás 85. §.);
5. a pénzügyőrség tagja;
6. a napszámos vagy szolgál.

Kelt Nagybecskerek városában 1900. évi május hó 9-ik napján.

Nagy-Becskerek város összeíró bizottságától.

Krsztiits János,
összeíró biz. jegyző.

Dr. Grandjean József,
összeíró biz. elnök.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Torontali helyi érdekű vasutak menetrendje.

Érvényes: 1900. évi május hó 1.-től.

Oda.				Nagy-Becskerek—Zsombolya.				Vissza.			
Vegyes-vonat				1.				Vegyes-vonat			
12.	14.	16.	18.					11.	13.	15.	17.
I-III. osztály								I-III. osztály			
				ind. Budapest-nyugati-pályaudvar	érk.						
				ind. Szeged	érk.						
				ind. Nagy-Kikinda	érk.						
				ind. Nagy-Becskerek (2.)	érk.						
				érk. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	ind.						
	559	924	438	ind. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	ind.	915		834		1015	
	610	933	447	↓ *Nagy-Becskerek-Gytelep	↑	904		824		1006	
	620	940	456	érk. Sándorudvar (2.)	ind.	855		812		956	
	630	950	465	ind. Pancsova (2.)	érk.	1158		812		956	
	622	941	457	ind. Sándorudvar (2.)	érk.	852		811		955	
	637	952	466	↑ Lázárföld	↑	839		752		911	
	645	958	475	↓ *Pusztá-Kenderes	↓	830		739		931	
	653	1004	535	*Lajosmajor		823		727		923	
	716	1015	555	↓ Szárcsa	↓	810		708		909	
	780	1026	610	érk. Szécsány (3. 4.)	ind.	754		642		852	
	1039		919	érk. Szécsány (3.)	ind.	500		238			
	838		919	ind. Számos (4.)				537			
	941			Antalfalva (5) (Számoson át)				430			
	953			Alibunár (4.)				419			
	1158			érk. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	ind.	1039		989			
	500	500	238	ind. Versecz (3.)	érk.	1039		989			
	500	500	238	ind. Alibunár (4.)	érk.	953		739		837	
	346	757	1036	ind. Szécsány (3. 4.)	érk.	739		627		837	
	409	820	1053	érk. Módos (6.)	ind.	720		1054		814	
	632		122	érk. Temesvár-Józsefváros (6.)	ind.			890		541	
	419			ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.			905			
	431			ind. Módos (6.)	érk.	715		516			
	442			↑ Fény	↑	705		529			
	455			Párdány		652		508			
	466			Jánosföld		638		438			
	478			Q-Telek		626		420			
	490			Oregfalu		614		359			
	502			Torontál-Ujvár		601		338			
	514			Csene		546		315			
	526			Kurjácska		533		257			
	538			Kécsa		525		245			
	550			Klári		515		233			
	562			érk. Uj-Zsombolya (7.)	ind.	459		214			
	574			ind. Uj-Zsombolya (7.)	érk.	457		209			
	586			érk. Zsombolya (7.)	ind.	450		201			
	598			érk. Szeged	ind.	147		1146			
	610			ind. Budapest-nyugati-pályaudvar	érk.	700		815			
	622			érk. Temesvár-Józsefváros	ind.						

Oda.				Nagy-Becskerek—Pancsova.				Vissza.			
Vegyes-vonat				2.				Vegyes-vonat			
116.	112.	114.						115.	111.	113.	113.
I-III. osztály								I-III. osztály			
				ind. Budapest-nyugati-pályaudvar	érk.						
				ind. Szeged	érk.						
				ind. Nagy-Kikinda	érk.						
				ind. Nagy-Becskerek (1.)	érk.						
				érk. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	ind.						
				ind. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	érk.						
				↓ *N.-Becskerek-Gyártelep	↓						
				érk. Sándorudvar (1.)	ind.						
				ind. Zsombolya (1.)	érk.						
				ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.						
				ind. Versecz (3.)	érk.						
				ind. Sándorudvar (1.)	érk.						
				↑ Écska-Zsigmondfalva	↑						
				Tomasovác							
				Torontál-Ozora							
				érk. Antalfalva (5.)	ind.						
				ind. Számos (5.)	ind.						
				Alibunár (4.)	érk.						
				Szécsány (4.)							
				N.-Becskerek-Bpart (1.) (Szécsányon át)							
				ind. Temesvár-Józsefváros (6.) (Szécsányon át)	ind.						
				ind. Antalfalva (5.)	érk.	428		719		321	
				↑ Torontál-Vásárhely	↑	418		709		310	
				Czrepája		357		651		247	
				Ferenczhalom		341		635		229	
				↓ *Torontál-Almás	↓	330		624		215	
				érk. Pancsova	ind.	316		610		159	

Oda.				Szécsány—Versecz.				Vissza.			
Vegyes-vonat				3.				Vegyes-vonat			
212.	214.							211.	213.		
I-III. osztály								I-III. osztály			
				ind. Nagy-Becskerek-Bégapart (1.)	érk.	915		834			
				ind. Számos (4.)	érk.	836		755			
				Antalfalva (5.)		941		866			
				Pancsova (2.) (Antalfalván át)		1158		1077			
				Alibunár (4.)		953		878			
				Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.			905			
				ind. Zsombolya (1.)	érk.			1002			
				ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	729		525			
				↓ Csott (4.)	↓	722		518			
				érk. Bóka	ind.	716		512			
				érk. Zsebely	ind.			255			
				ind. Zsebely	érk.	1237		717			
				ind. Bóka	érk.	714		510			
				↑ Kanak	↑	658		454			
				↑ Ó-Lécz	↑	647		440			
				Széchenfalva R-Istvánvölgy		637		429			
				Györgyháza		619		409			
				Uj Zichfalva		605		353			
				Nagy Margita		552		336			
				Laudontanya		542		324			
				*Szivattyutelep		532		312			
				Bethlentanya		522		302			
				*Temes-Paulis		512		252			
				↓ Verseczrét	↓	505		245			
				érk. Versecz	ind.	500		238			
				érk. Temesvár-Józsefváros	ind.						
				ind. Budapest-nyugati-pályaudv.							
				Báziás		325					
				Gattaja							
				Buziás-fürdő							
				Lugos							
				Maros-Illye							
				érk. Temes-Kubin	ind.						

Oda.				Számos—Antalfalva.				Vissza.			
Vegyes-vonat				5.				Vegyes-vonat			
412.								411.			
I-III. osztály								I-III. osztály			
				ind. Nagy-Becskerek-Bpart (1.)	érk.	834		755			
				ind. Versecz (3.)	érk.	935		856			
				ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	1002		923			
				ind. Zsombolya (1.)	érk.	514		435			
				ind. Számos	érk.	454		375			
				↓ Lajosfalva	↓	430		351			
				érk. Antalfalva	ind.	430		351			
				érk. Pancsova (2.)	ind.	159		70			
				érk. Nagy-Becskerek (2.)	ind.						

Oda.				Módos—Temesvár-Józsefváros.				Vissza.			
Vegyes-vonat				6.				Vegyes-vonat			
612.	614.	616.						611.	613.	615.	
I-III. osztály								I-III. osztály			
				ind. Zsombolya (1.)	érk.						
				ind. Nagy-Becskerek-Bégapart (1.)	érk.						
				ind. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	érk.						
				Antalfalva (5.)							
				Alibunár (4.)							
				Számos (4.)							
				ind. Versecz (3.)	érk.						
				ind. Módos (1.)	érk.	1044		530		759	
				↑ Keresztes	↑	1036		522		751	
				*Feodor		1023		508		738	
				Rudna		1013		468		728	
				Gyülvész		1000		444		715	
				Uj-Pécs		944		427		659	
				Parác		917		357		629	
				Ronán-Szent-Mihály		903		342		615	
				Utvín		856					